

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Duhová kulička na cestě za poznáním

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola Loštice, okres Šumperk, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY: Trávník 595, Loštice, 78983

KONTAKTY:

e-mail: mslostice@seznam.cz

web: skolkalotice.cz

REDIZO: 600147347

IČO: 70985219

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr. Kateřina Malíčková

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Mgr. Kateřina Malíčková, ředitelka,

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Město Loštice

ADRESA ZŘIZOVATELE: Náměstí Míru 66/1, Loštice, 789 83

KONTAKTY:

telefon: 583 445 101

email: podatelna@mu-lostice.cz

www.mu-lostice.cz

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: 1. 9. 2024

VERZE ŠVP: 2

ČÍSLO JEDNACÍ: 54/2024

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 26. 8. 2024

DATUM PROJEDNÁNÍ SE ZŘIZOVATELEM: 26. 8. 2024

.....
ředitelka školy
Mgr. Kateřina Malíčková

.....
razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: max.112 při povolení výjimky z nejvyššího počtu

Počet tříd: 4

Počet pracovníků: 12 kmenových pracovníků a dva asistenti pedagoga

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Naše mateřská škola se nachází v klidné části města, asi 7 minut pěší chůzí od centra.

V blízkosti MŠ se nachází parčík, řeka, cyklostezka a spousta zeleně.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

V prostorné, jednoposchodové budově jsou umístěny 4 třídy. Součástí každé třídy je i herna, šatna, WC s umývárnou, přípravná jídelna a sklad lehátek. V budově jsou dále 2 místnosti pro uložení učebních pomůcek, šatna pro zaměstnance, knihovna pro pedagogické pracovníky, sklad čisticích prostředků, letní umývárna pro děti a sociální zařízení pro dospělé.

Zahrada mateřské školy prošla v roce 2020 rozsáhlou rekonstrukcí. Byla částečně vykácena původní zeleň a došlo k zasazení nových stromků. Byly zakoupeny a umístěny nové herní prvky, jako jsou průlezkové konstrukce, kolotoč, houpačky či dřevěný hrad. Vznikla venkovní ekologická učebna, která přináší nové možnosti v oblasti environmentální výchovy.

Součástí zahrady mateřské školy je i malé dopravní hřiště. Je to asfaltová plocha s nátěrem a možností umístění dopravních značek. Návrh byl zpracován pracovníky dopravního inspektorátu v Šumperku a realizace byla provedena v roce 1999 zásluhou Městského úřadu v Lošticích. Dětské dopravní prostředky jsou uloženy v zahradním domku. Hřiště je využíváno dětmi všech věkových skupin.

Technický stav budovy a zařízení je vcelku dobrý. Na jaře roku 2011 byla provedena rekonstrukce budovy, která se týkala výměny všech oken, následovalo zateplení a na závěr mateřská škola získala nový vzhled díky barevné fasádě. V roce 2014 o hlavních prázdninách byla provedena rekonstrukce dětských umýváren a záchodků ve 2. a 4. třídě a o rok později v 1. a 3. třídě. V roce 2016 došlo k rekonstrukci dětské letní umývárny a jedné toalety pro zaměstnance a jedné pro veřejnost.

V roce 2017 došlo k výměně podlahové krytiny v 2. a 3. třídě a také k renovaci přípravny stravy. V roce 2018 byla vyměněna podlahová krytina a renovována přípravná strava v 1. a 4. třídě.

V roce 2019 byl zakoupen nový nábytek do 4. třídy, dále byly modernizovány šatny v 1. a 4. třídě. V roce 2020 byl zakoupen nábytek do 3. třídy a byly modernizovány šatny v 2. a 3. třídě. V roce 2021/2022 byl nakoupen nábytek do zbývajících tříd a došlo k výměně parapetů ve třech třídách. Na podzim 2022 byla provedena výměna dlažby a chodníků před mateřskou školou. V roce 2024 došlo k výměně parapetů ve 4. třídě a byla vyměněna brána a část oplocení na školní zahradě.

Dopravní dostupnost školy:

Mateřská škola je dostupná autem, autobusem, pěšky i na kole. Autobusová zastávka je na náměstí, což je cca 7 minut pěší chůze. Před mateřskou školou se nachází 6 parkovacích míst a přímo před okny budovy jsou umístěny stojany pro jízdní kola.

Informace z historie školy:

Provoz byl zahájen 1. září 1978. V té době měla mateřská škola čtyři třídy pro děti od tří do šesti let a jeslové oddělení pro děti od dvou do tří let, které bylo umístěno v budově ZŠ.

Původně byl součástí mateřské školy hospodářský pavilon s kuchyní, prádelnou a sušárnou. V říjnu 1982 byla zrušena kuchyň mateřské školy, od té doby se jídlo dováží ze stravovny ZŠ Loštice. Sloučením I. a II. mateřské školy v Lošticích ve školním roce 1987-88 vznikla šestitřídní mateřská škola. V nově přebudovaném hospodářském pavilonu bylo umístěno jeslové a nejmladší oddělení. V průběhu let se snižováním počtu dětí docházelo k dalším organizačním změnám.

Od 1. září 1992 má mateřská škola 4 třídy v hlavní budově.

Kapacita mateřské školy, uvedená v rozhodnutí o zařazení do rejstříku škol z 23. 10. 1995, je 112 dětí. Podle Vyhlášky č. 14/2005 Sb. O předškolním vzdělávání se třídy mateřské školy naplňují do počtu 24 dětí, Školský zákon č. 561/2004 Sb. umožňuje přijmout 4 děti navíc. Na základě povolení výjimky z počtu dětí po dohodě se zřizovatelem můžeme přijmout až 112 dětí.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola je prostorná jednoposchodová, má 4 třídy. Každá třída má hernu, šatnu, WC s umývárnu, přípravnu jídla a sklad lehátek. Disponujeme dostatečně velkými prostory a splňujeme hygienické normy dle platných předpisů. Prostory jsou rozvrženy a uspořádány tak, aby vyhovovaly nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí.

Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení i vybavení pro odpočinek dětí jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné. Dbáme na estetičnost a atraktivitu pro děti. Dle finančních možností se snažíme o jejich neustálou modernizaci.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku; je průběžně obnovováno a doplňováno a pedagogy plně využíváno.

Hračky, pomůcky a náčiní jsou v podstatné většině umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení. Jsou stanovena jasná a srozumitelná pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi.

Prostředí je vkusně upraveno, vyzdobeno pracemi a výrobky dětí. Děti i rodiče si mohou prohlížet obrázky a výrobky dětí v šatnách tříd, v Galerii na schodech a v letních měsících i v Galerii na plotě (ta je vně školy, dostupná i širší veřejnosti).

Na budovu mateřské bezprostředně navazuje zahrada, která umožňuje dětem rozmanité pohybové a další, např. pěstitelské aktivity. Součástí zahrady je i dětské dopravní hřiště.

Všechny vnitřní i venkovní prostory školy splňují bezpečnostní i hygienické normy dle platných předpisů. Revize zařízení jsou prováděny dle předepsaných norem. Závady, zjištěné při prověření BOZP, jsou odstraňovány dle možností v termínu ve spolupráci se zřizovatelem.

Hračky a pomůcky jsou obměňovány průběžně dle potřeby. Snažíme se využívat různých finančních prostředků, jako jsou například dotační programy, aby zlepšování podmínek pro vzdělávání bylo co nejefektivnější.

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, je zachována vhodná skladba jídelníčku. Je zajištěn pitný režim v průběhu celého dne a děti mají možnost výběru mezi slezeným nápojem a čistou vodou. Jsou dodržovány vhodné intervaly mezi jídly (3 hodiny). Dětem s potravinovými alergiemi je umožněno vlastní stravování. Nenutíme děti do jídla, ale snažíme se pozitivní motivací dětem postupně zprostředkovat všechny chutě.

Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám dětí, pedagogů i zákonných zástupců a aktuální situaci.

K pobytu dětí venku je využívána především zahrada, kde mají děti prostor pro volný pohyb a zároveň dostatek možností pro rozvoj pohybových dovedností (průlezky, skluzavka, lanové centrum), dále se uskutečňují vycházky do blízkého i vzdálenějšího okolí mateřské školy. Je dbáno na pravidelný a dostatečně dlouhý pobyt dětí venku, vždy však v závislosti na počasí a kvalitě ovzduší.

Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy (formou ranních rozevíček, tělovýchovných chviliek, pohybových her..). Prostory herny jsou dostatečně velké a umožňují dětem realizovat rozličné pohybové aktivity i při volné hře.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Dětem s nižší potřebou spánku jsou nabízeny klidové aktivity, jako je prohlížení knih a časopisů, logopedické chvilky, malování, skládání puzzle nebo individuální práce s učitelkou.

Děti vedeme ke zdravému způsobu života - zařazujeme aktivity i projektové dny zaměřené na zdravý životní styl (program Zdravá 5, besedy s lékaři, zubaři apod.) Učitelé se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

3.3 Psychosociální podmínky

Dětem se snažíme vytvořit klidné a bezpečné prostředí, ve kterém se budou cítit jistě a spokojené. Snažíme se o příjemnou, vstřícnou a milou atmosféru.

Nově přichozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci. Umožňujeme adaptaci spolu s rodičem, prarodičem či sourozencem. Podobu adaptace domlouvá zákonný zástupce dítěte přímo s třídními učitelkami podle potřeb konkrétního dítěte.

Učitelé respektují rozličné potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Reagují citlivě s ohledem na individuální zvláštnosti jednotlivých dětí. Děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem a chvatem ani nadměrnou náročností prováděných činností.

Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřijatelné.

Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití. Pravidla jsou dětem jasně a srozumitelně vysvětlena a připomínána.

Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída by pro ně měla být kamarádkým prostředím, v němž se cítí jistě a jsou rády.

Pedagogický styl, resp. způsob, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou komunikací učitele s dětmi. Je vyloučeno manipulování s dítětem, negace, učitel by měl být pro děti průvodcem na cestě jejich poznání.

Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčástí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá je dítěti tematicky blízká, jemu pochopitelná, přiměřeně náročná, dítěti užitečná a prakticky využitelná.

Pedagogové se snaží vyhýbat negativním slovním komentářům a podporují děti v samostatných pokusech, jsou uznalí, dostatečně oceňují a vyhodnocují konkrétní výkony dítěte a přiměřeně na ně reagují pozitivním oceněním.

Mezi dospělými a dětmi panuje vzájemná důvěra, tolerance, zdvořilost, pomoc a podpora. Dospělí se chovají důvěryhodně a spolehlivě.

Učitel se dostatečně a cíleně věnuje neformálním vztahům ve třídě, nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem. Působí preventivně, zabraňuje projevům násilí, šikany a dalších patologických jevů.

3.4 Organizace chodu

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby.

Do denního programu jsou pravidelně, každý den, zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity.

Učitelé se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. V hlavním vzdělávacím bloku souběžně působí dva pedagogové.

Děti ve třídě nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i částečné soukromí.

Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim, umožňujeme adaptaci s rodičem, prarodičem či sourozencem.

Usilujeme o rovnoměrné zastoupení spontánních a řízených činností, snažíme se, aby měly děti dostatek času a prostoru pro spontánní hru.

Děti jsou předem upozorněny, že čas na spontánní hru se blíží ke konci, aby ji mohly dokončit, mají také možnost v ní později pokračovat.

Aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem.

Vytváříme podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti tak, aby byly vyvážené.

Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně.

Plánování činností vychází i z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky. Vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas a cíleně.

Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno (ke spojování dochází v čase od 15:00 do 16:00 a zcela výjimečně, z organizačních důvodů, v ranních hodinách od 6:00 do 7:00).

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny. Práva a povinnosti zaměstnanců jsou součástí školního řádu, se kterým jsou zaměstnanci seznámeni vždy na začátku školního roku. Úkoly zaměstnanců jsou stanovovány na pedagogické radě konané před začátkem školního roku.

Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek. Informace pro rodiče jsou pravidelně vyvěšovány na nástěnkách tříd i na hlavní nástěnce ve vstupní chodbě, na facebookových a internetových stránkách školy. V případě potřeby je také využívána komunikace emailem.

Při vedení zaměstnanců ředitelka vytváří podmínky vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a vyslechne si jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.

Ředitelka školy pravidelně vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.

Pedagogický sbor pracuje jako tým a zve ke spolupráci i rodiče. Při škole působí Spolek rodičů a přátel MŠ Loštice, který s ředitelkou a dalšími pedagogy pravidelně spolupracuje a komunikuje.

Plánování pedagogické práce a chodu školy se opírá o předchozí důkladnou analýzu a plně využívá zpětnou vazbu. Vychází ze SWAT analýzy, hospitační či inspekční činností, evaluace učitelkami, autoevaluace a z podnětů od zákonných zástupců.

Ředitelka vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními členy týmu. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny oblasti chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou pak vyvozovány závěry pro další práci.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, základní školou, základní uměleckou školou, městským kulturním střediskem, městskou knihovnou, mikroregionem Mohelnicko, s dětskou lékařkou, s pracovníky pedagogicko-psychologické poradny, klinickými logopedy a dalšími odborníky dle potřeby.

V příštím období chceme prohloubit spolupráci s odborníky v oblasti prevence s využitím aktivity MAP Mohelnicko - tzv. Poradenské kavárny.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Všichni zaměstnanci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogičtí pracovníci, mají předepsanou odbornou kvalifikaci.

Pedagogický sbor, resp. pracovní tým, funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.

Pedagogičtí pracovníci se sebevzdělávají - účastní se seminářů, webinářů, konferencí, zpracovávají referáty, čtou odborné knihy a časopisy.

Ředitelka podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně své osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání.

Služby učitelek jsou organizovány takovým způsobem, aby byla zajištěna optimální pedagogická péče o děti. Je zajištěno souběžné působení učitelek v rámci třídy v organizačně náročnějších částech dne.

K překrývání učitelek dochází od 9:00 do 12:00, což je doba řízené činnosti, přípravy na pobyt venku, pobytu venku a podávání oběda.

Zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí).

Specializované služby, jako je logopedie, rehabilitace či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým předškolní pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky. Spolupracujeme zejména s PPP, SPC, klinickým logopedem a klinickým psychologem.

V oblasti DVPP budeme i v dalších letech využívat možnosti, které máme díky zapojení do výzvy OPJAK.

3.7 Spoluúčast rodičů

Spolupráce s rodiči funguje zejména na základě partnerství. Ve vztazích převládá vstřícnost, respekt, porozumění, vzájemná důvěra a ochota spolupracovat.

Učitelé sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů, projektů, podle svého zájmu zde vstupovat do her svých dětí. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Projeví-li zájem, mohou se spolupodílet při plánování programu mateřské školy, při řešení vzniklých problémů atd.

Učitelé pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání. K tomuto slouží zejména individuální konzultační hodiny, které rodičům nabízíme.

Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, vyvarují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

Podporujeme rodinnou výchovu, snažíme se pomáhat rodině v péči o dítě. Nabízíme rodičům poradenský servis i různé osvětové aktivity (přednášky na téma logopedie, školní zralost atd.).

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Prostředí MŠ je částečně bezbariérové (celé spodní patro). Pracujeme na postupném pořizování kompenzačních didaktických pomůcek dle potřeb jednotlivých dětí.

Je zajištěná spolupráce s SPC a PPP, v MŠ působí učitelka s logopedickým vzděláním (Mgr.) Mateřská škola zajišťuje spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními i dalšími odborníky (logoped, klinický psycholog, dětská lékařka).

V souladu s právními předpisy je snížen počet dětí ve třídě, kterou navštěvuje dítě s podpůrnými opatřeními třetího a vyššího stupně.

V mateřské škole v roce 2024/2025 působí dva asistenti pedagoga - ve třetí a čtvrté třídě.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola dle svých možností vytváří takové materiální podmínky, které umožní dítěti rozvíjet jeho talent (hudebními nástroji, výtvarnými pomůckami). Má dostatek materiálů, knih a didaktických pomůcek, kterými může dále rozvíjet kognitivní schopnosti dětí.

Děti mohou rozvíjet pěvecké a hudební dovednosti v pěveckém sboru Sedmikrásky, pohybové a taneční schopnosti v tanečním souboru Mateřinka. V naší vzdělávací nabídce máme zařazeny takové aktivity, které podporují u dětí hudební, výtvarné i dramatické nadání. Spolupracujeme s místní ZUŠ při zjišťování hudebnosti dětí, účastníme se pravidelně jejich představení.

Při vzdělávání nadaných dětí jsou vytvářeny vhodné organizační podmínky, například možnost samostatné práce s náročnějším nebo upraveným zadáním.

Pedagogové si prohlubují znalosti a dovednosti související se vzděláváním nadaných dětí. Podporují zvědavost dítěte, povzbuzují ke kladení otázek, podporují hledání vlastních cest a způsobů řešení, tvořivost, kombinační schopnosti a originalitu.

Mateřská škola při vzdělávání nadaných dětí spolupracuje s odborníky ze školského poradenského zařízení, se zákonnými zástupci dítěte a dalšími subjekty (zájmové kroužky, ZUŠ).

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.

Ve třídě pro tyto děti je použito více zavřených, dostatečně zabezpečených skříněk k ukládání hraček a pomůcek, tím je zajištěna bezpečnost dětí a předkládání přiměřeného množství podnětů pro tyto děti.

Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.

Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte. Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení.

Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úpravu času stravování, dostatečný odpočinek). Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně.

Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Adaptační režim může probíhat za přítomnosti rodiče, prarodiče či sourozence.

Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí. Učitelé uplatňují k dítěti laskavě důsledný přístup, přijímají dítě pozitivně.

V naší mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Naše MŠ je čtyř třídní. Děti jsou zařazovány podle věku, třídy jsou homogenní. Vzdělávání probíhá formou integrovaných bloků. Uskutečňuje se při všech činnostech v průběhu celého pobytu dětí v mateřské škole. Hlavním prostředkem vzdělávání dětí je hra, ve které se prolínají všechny vzdělávací okruhy.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Děti jsou do třídy zařazovány podle věku.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Snažíme se o co nejdelší souběžné působení dvou pedagogů ve třídě. To je zajištěno při řízené činnosti, při přípravě na pobyt venku, během pobytu venku a při podávání oběda

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Kritéria pro přijímání dětí jsou k nahlédnutí na internetových stránkách školy. Za jejich tvorbu je zodpovědná ředitelka MŠ.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Dítěti také může být umožněno (na přání zákonného zástupce) individuální vzdělávání. Ředitel mateřské školy doporučí zákonnému zástupci dítěte, které je individuálně vzděláváno, oblasti, v nichž má být dítě vzděláváno. Tyto oblasti vychází z rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání; způsob a termíny ověření, včetně náhradních termínů, stanoví školní řád tak, aby se ověření uskutečnilo v období od 3. do 4. měsíce od začátku školního roku. Zákonný zástupce dítěte, které je individuálně vzděláváno, je povinen zajistit účast dítěte u ověření.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Mateřská škola musí být místem, kde se děti cítí šťastně, spokojeně a bezpečně.

Děti zde tráví velkou část svého dne a my usilujeme o to, aby tento čas pro ně byl příjemný, hodnotný a smysluplný. Chceme, aby se děti dobře rozvíjely, aby z nich rostly samostatné a pro další život připravené osobnosti. K tomu je nezbytná dobrá spolupráce nejen všech pracovníků mateřské školy mezi sebou navzájem, ale i spolupráce a komunikace s rodiči a zákonnými zástupci dětí a také se zřizovatelem a dalšími subjekty z našeho města a blízkého okolí.

Obsah vzdělávání v mateřské škole je stanovený tak, aby navazoval na současné trendy ve vzdělávání, respektoval věk, předpoklady a individuální zvláštnosti dětí a byl v souladu s RVP PV. Jednotlivé oblasti vzdělávání jsou vzájemně propojeny, prolínají se, prostupují a doplňují. Uplatňujeme respektující přístup a komunikaci, vedeme děti k sebehodnocení, přiměřenému sebevědomí, vyjadřování svých názorů a pocitů.

K hlavním cílům dalšího rozvoje mateřské školy patří:

- Pracovat na dobrém jménu mateřské školy, usilovat o její celkový rozvoj
- Zvyšovat kvalitu vzdělávání a výchovy dětí, přizpůsobovat se požadavkům a potřebám současné doby, novým přístupům a myšlenkám
- Rozvíjet potenciál a individualitu každého dítěte, zajistit jeho všestranný rozvoj, uplatňovat vstřícný a podporující přístup
- Být otevřenou, spolupracující školou, která nabízí společné aktivity a partnerství rodičům i širší veřejnosti
- Poskytovat všem zaměstnancům podporu, vstřícnost a další profesionální a osobnostní rozvoj

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Náš vzdělávací program je založen na osobnostním principu. Upřednostňujeme učení na základě prožitku a zkušeností, prostřednictvím přirozených, hravých činností. Proces vzdělávání dětí v mateřské škole se uskutečňuje nepřetržitě formou přímo i nepřímo motivovaných didakticky zacílených činností. Město Loštice svou polohou vytváří ideální podmínky pro seznamování s přírodou i se společenským prostředím. Poskytuje dětem dostatek mnohostranných a přiměřených podnětů, které příznivě ovlivňují jejich spontánní i záměrné učení.

Nejdůležitější je pro nás osobní pokrok každého dítěte, jeho pocit spokojenosti a bezpečí. Proto se snažíme dětem vytvořit klidné, přátelské a pohodové prostředí bez zbytečného spěchu, chceme

vyložit stres a napětí. Zajímáme se o vzájemné vztahy mezi dětmi, vedeme je k tomu, aby se pomocí komunikativních dovedností uměly vypořádat s problémy.

Učíme děti chápat a respektovat všechny přirozené souvislosti, vzájemné vztahy, mnohotvárnost a proměnlivost okolního světa. Z tohoto pojetí vychází název programu „Duhová kulička na cestě za poznáním“. Znamená skladbu vzájemně se ovlivňujících, prolínajících a propojených oblastí - barev duhy.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Vzdělávání probíhá formou integrovaných bloků. Uskutečňuje se při všech činnostech v průběhu celého pobytu dětí v mateřské škole. Hlavním prostředkem vzdělávání dětí je hra, ve které se prolínají všechny vzdělávací okruhy. Uplatňujeme individuální, skupinové i frontální formy práce a snažíme se o jejich vyváženost.

Metody vzdělávání:

Vycházíme z prožitkového a kooperativního učení hrou a činnostmi dětí, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, podporují dětskou zvědavost a potřebu objevovat, podněcují radost dítěte z učení, jeho zájem poznávat nové, získávat zkušenosti a ovládat další dovednosti. Dáváme dětem dostatek prostoru pro spontánní aktivity a vlastní plány.

Uplatňujeme situační učení, založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dětem srozumitelné praktické ukázky. Využíváme spontánní sociální učení, založené na principu přirozené nápodoby.

Uplatňujeme aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené, v poměru odpovídajícím potřebám a možnostem předškolního dítěte. Didakticky zacílené činnosti probíhají zpravidla v menší skupině či individuálně.

Didaktický styl vzdělávání dětí v mateřské škole je založen na principu vzdělávací nabídky, která je dostatečně pestrá a široká.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Naši pedagogové jsou připraveni vytvořit dětem se speciálními vzdělávacími potřebami plán pedagogické podpory.

Plán pedagogické podpory zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, metody výuky a změny v organizaci výuky, jsou-li potřeba, popis úpravy vzdělávacího obsahu a potřebné pomůcky. Plán pedagogické podpory vytvářejí třídní učitelé dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami, a to před zahájením vzdělávání, průběžně jej aktualizují a upravují tak, aby byl vždy v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Hodnocení podpůrných opatření provádí pedagogové nejpozději tři měsíce od jejich zahájení, sledují, zda dochází k naplnění stanovených cílů.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné, může pro dítě v odůvodněných případech zvolit, že bude individuálně vzděláváno. Má-li být dítě individuálně vzděláváno převážnou část školního roku, je zákonný zástupce dítěte povinen toto oznámení učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku. V průběhu školního roku lze plnit povinnost individuálního předškolního vzdělávání nejdříve ode dne, kdy bylo oznámení o individuálním vzdělávání dítěte doručeno řediteli mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání.

Individuální vzdělávací plán obsahuje údaje o druhu a stupni podpůrných opatření, identifikační údaje žáka a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka. V individuálním vzdělávacím plánu jsou dále uvedeny zejména informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka a případné úpravě výstupů ze vzdělávání žáka.

Individuální vzdělávací plán je zpracován bez zbytečného odkladu a je upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka. Zpracování a provádění individuálního vzdělávacího plánu zajišťuje ředitelka školy. Hodnocení naplňování IVP provádí školské poradenské zařízení.

Pravidla pro zapojení další subjektů:

Učitelé spolupracují i s dalšími odborníky, jako jsou logoped (pracovnice MŠ s potřebným vzděláním) a klinický logoped, využívají také služby školských poradenských zařízení. Úzce spolupracujeme se základní školou i základní uměleckou školou.

Za tvorbu i dodržování podpůrných opatření je zodpovědná ředitelka MŠ.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Naši učitelé jsou si vědomi toho, že dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Proto se snažíme o citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, s ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Naše mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti. Ve třídě pro tyto děti je použito více zavřených, dostatečně zabezpečených skříněk k ukládání hraček a pomůcek, tím je zajištěna bezpečnost dětí a předkládání přiměřeného množství podnětů pro tyto děti.

Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek. Prostředí MŠ je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.

Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek). Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.

Učitelé uplatňují k dítěti laskavě důsledný přístup, v naší mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou. Je zajištěno souběžné působení učitelů v rámci třídy v organizačně náročnějších částech dne (řízená činnost, příprava na pobyt venku a pobyt venku).

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu.

Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

6 Vzdělávací obsah

Vzdělávání probíhá formou integrovaných bloků. Integrované bloky svým obsahem vzájemně navazují, doplňují se, mohou se prolínat a přecházet plynule jeden do druhého - dítě si tak může vytvářet globální a reálný pohled na současný svět i jeho dění a získané poznatky i dovednosti může lépe využívat v běžném životě a v dalším učení.

Školní vzdělávací program obsahuje čtyři hlavní – rámcová témata podle ročních období, každé z nich zahrnuje další tematické celky s podtématy:

- Barevný podzim:
 - Koulí se, koulí duhová kulička
 - Sklízíme plody podzimu
 - Malíř Podzim
- Bílá zima:
 - Kouzlo Vánoc
 - Jede zima, jede
 - Já, člověk
- Rozkvetlé jaro
 - Když jaro zaťuká
 - Máme rádi zvířátka
 - Objevujeme svět kolem nás
- Veselé léto
 - Jen si, děti, všimněte, co je krásy na světě
 - Těšíme se na prázdniny

Vzdělávací nabídka

V průběhu vzdělávání dětem nabízíme celou řadu činností, podporujících jednotlivé oblasti vývoje.

Dítě a jeho tělo:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační-cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry

- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrožících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

Dítě a jeho psychika:

Jazyk a řeč

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, – příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a

sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.

- námětové hry a činnosti
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, –objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině–
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.

Sebepojetí, city, vůle

- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, –obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- cvičení organizačních dovedností
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- cvičení v projevovalání citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti)
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé–mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních

Dítě a ten druhý

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující sblížení dětí
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezioběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Dítě a společnost

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků – a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, – veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou – školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, – učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání

praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)

- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

Dítě a svět

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit – (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými – látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti,

pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

6.1. Barevný podzim

Kouli se, kouli duhová kulička

Sklízíme plody podzimu

Malíř Podzim

6.1.1 Charakteristika integrovaného bloku

Duhová kulička vítá děti a zve je na společnou cestu za poznáním. Děti se seznamují s novým prostředím, činnostmi a rituály, poznávají se navzájem, sdělují si své zážitky z prázdnin. Prostřednictvím komunitního kruhu si postupně uvědomují svou sounáležitost se skupinou ostatních dětí ve třídě (naš rybníček, myši doupátko, klubičko, kytička). Společně si vytvářejí pravidla chování a jednání, která se učí dodržovat nejen při vzájemném styku v mateřské škole, ale i v rodině. Jsou poučeny o bezpečném chování v prostorách MŠ i při pobytu venku. Na vycházkách pozorují nejbližší okolí MŠ a poznávají bydliště svých kamarádů.

Dále děti pozorují práce na poli, na zahrádkách, rozlišují druhy ovoce a zeleniny a polní plodiny. Většina z nich má přímé poznatky z pozorování podzimních prací v rodině, v mateřské škole se podílejí na sběru padaných jablek a úklidu spadaného listí. Děti se seznamují s využitím ovoce a zeleniny a jejich významem pro zdraví. Změny v podzimní přírodě děti pozorují i na vycházkách do blízkého lesa a parku, starší děti při návštěvě arboreta na podzimním výletě. Cestování autobusem a vlakem využijeme k rozšiřování poznatků o dopravě. Základní návyky bezpečného chování v silničním provozu si procvičíme na našem dopravním hřišti. S postupným zkracováním dne a měnícím se počasím děti poznávají rozmanitost přírody a učí se vnímat její krásu v různých podobách. Seznamují se s ekosystémy v přírodě, uvědomují si, že příroda má svůj řád, a že je třeba ji chránit. Nastává období zvýšené nemocnosti, proto se naučíme předcházet nemocem a zopakujeme si zásady zdravého způsobu života.

Způsob hodnocení dětí

Děti vedeme již od začátku školního roku k sebehodnocení, k samostatnému vyjádření se k činnostem, k jejich průběhu i výsledkům. Při společném hodnocení činností se snažíme o kladné zhodnocení, o vyzdvižení toho, co se povedlo, co bylo žádoucí, co přineslo libé pocity. Děti jsou v průběhu celého integrovaného bloku pečlivě sledovány a jejich pokroky jsou zaznamenávány do jejich portfolií. Na konci integrovaného bloku také učitelky provedou zhodnocení na úrovni tříd, hodnotí vzdělávací obsah integrovaného bloku i jeho časové rozvržení.

Poznámky k integrovanému bloku

Vzdělávací obsah integrovaného bloku (očekávané výstupy i vzdělávací nabídka) je blíže rozpracován v třídních vzdělávacích plánech jednotlivých tříd a je přizpůsoben věku dětí.

6.1.2 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

Kompetence k řešení problémů

- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Komunikativní kompetence

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci, komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

Sociální a personální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Činnostní a občanské kompetence

- se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

6.2 Bílá zima

Kouzlo Vánoc

Jede zima, jede

Já, člověk

6.2.1 Charakteristika integrovaného bloku

Předvánoční období je příležitostí k seznamování s lidovými zvyky a tradicemi a k prohlubování citových vztahů v rodině a k blízkým lidem. Začátek adventu je spojen s příchodem Mikuláše, čerta a anděla do mateřské školy. Děti se chystají, čím návštěvu překvapí, Mikulášské a čertí radovánky si důkladně užijí. Následuje období příprav na vánoční svátky. Snažíme se, aby probíhalo ve znamení klidu a pohody, v radostné atmosféře. Po Vánocích si připomeneme tříkrálovou tradici a vysvětlíme pojem humanitární sbírka.

S příchodem pravé zimy budeme pozorovat krásu zasněžené krajiny, pojmenujeme přírodní jevy a vysvětlíme si příčiny změn skupenství vody. Využijeme možnosti, které nám příroda nabízí k zimnímu sportování, uspořádáme zimní sportovní hry na školní zahradě. Povíme si, jaké nebezpečí nám hrozí v zimě, čeho se vyvarovat.

Nezapomeneme na zvířátka a ptáky, kteří potřebují naši pomoc. V tomto bloku budeme také zkoumat tajemství lidského těla a zabývat se činnostmi, které člověk vykonává v každodenním životě. Pokud nám to rozmarné počasí končící zimy dovolí, budeme si nadále užívat zimních radovánek na sněhu. Čas strávený v mateřské škole využijeme hlavně k přípravě a realizaci oslavy Masopustu. Společně se školáky se budeme těšit na školní zápis.

Způsob hodnocení dětí

Děti vedeme již od začátku školního roku k sebehodnocení, k samostatnému vyjádření se k činnostem, k jejich průběhu i výsledkům. Při společném hodnocení činností se snažíme o kladné zhodnocení, o vyzdvížení toho, co se povedlo, co bylo žádoucí, co přineslo libé pocity. Děti jsou v průběhu celého integrovaného bloku pečlivě sledovány a jejich pokroky jsou zaznamenávány do jejich portfolií. Na konci integrovaného bloku také učitelky provedou zhodnocení na úrovni tříd, hodnotí vzdělávací obsah integrovaného bloku i jeho časové rozvržení.

Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu

Vzdělávací obsah integrovaného bloku (očekávané výstupy i vzdělávací nabídka) je blíže rozpracován v třídních vzdělávacích plánech jednotlivých tříd a je přizpůsoben věku dětí.

6.2.2 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládl
- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům, odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

Kompetence k řešení problémů

- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích, zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

Komunikativní kompetence

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

Sociální a personální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Činnostní a občanské kompetence

- se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nešikovnost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spolupovytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

6.3 Rozkvetlé jaro

Když jaro zaťuká

Máme rádi zvířátka

Objevujeme svět kolem nás

6.3.1 Charakteristika integrovaného bloku

Příchod jara je neoddelitelně spojen s lidovými tradicemi. S dětmi se v tomto období rozloučíme se zimou a budeme pozorovat probíhající změny v přírodě. Zároveň si uvědomíme, že je třeba se o přírodu starat, aby byla co nejkrásnější. Proto pomůžeme při jarním úklidu zahrady, v lese budeme čistit pramínek.

Seznámíme se s tradicemi velikonočních svátků. Besedou o knize vzbudíme u dětí zájem o knihy.

V tomto bloku budeme také blíže poznávat život domácích zvířat a jejich mláďat. Ke zvířátkům mají děti velmi blízký vztah, při seznamování můžeme využít jejich bohatých zkušeností se zvířátky z domova.

Okolí mateřské školy poskytuje mnoho příležitostí k pozorování života volně žijících zvířat, ptáků a hmyzu. Budeme poznávat, kdo žije v lese, u potoka, řeky a rybníka. Prostřednictvím her povedeme děti k pochopení ekologických souvislostí a k získání nových poznatků o přírodě.

Protože také nastává období výletů a zvýšeného dopravního ruchu na silnicích, „otevřeme“ také naše dopravní hřiště po zimní přestávce, abychom si připomenuli a procvičili, jak se máme správně chovat jako chodci i jako řidiči. Povíme si o dalších nebezpečích, která nám hrozí při nevhodném chování a jak a kde hledat pomoc. S využitím svátku maminek budeme nadále prohlubovat citové vztahy ke členům rodiny. Při rozhovoru o práci rodičů se zároveň blíže seznámíme s různými druhy povolání. V souvislosti s poznáváním materiálů si vysvětlíme nutnost třídění odpadu.

Způsob hodnocení dětí

Děti vedeme již od začátku školního roku k sebehodnocení, k samostatnému vyjádření se k činnostem, k jejich průběhu i výsledkům. Při společném hodnocení činností se snažíme o kladné zhodnocení, o vyzdvížení toho, co se povedlo, co bylo žádoucí, co přineslo libé pocity. Děti jsou v průběhu celého integrovaného bloku pečlivě sledovány a jejich pokroky jsou zaznamenávány do jejich portfolií. Na konci integrovaného bloku také učitelky provedou zhodnocení na úrovni tříd, hodnotí vzdělávací obsah integrovaného bloku i jeho časové rozvržení.

Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu

Vzdělávací obsah integrovaného bloku (očekávané výstupy i vzdělávací nabídka) je blíže rozpracován v třídních vzdělávacích plánech jednotlivých tříd a je přizpůsoben věku dětí.

6.3.2 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

Kompetence k řešení problémů

- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého

- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

Komunikativní kompetence

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Sociální a personální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Občanské a činnostní kompetence

- se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá

- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

6.4 Veselé léto

Jen si, děti, všimněte, co je krásy na světě

Těšíme se na prázdniny

6.4.1 Charakteristika integrovaného bloku

S blížícím se koncem školního roku si užijeme mnoho radosti a zábavy, které jsou spojeny s oslavou Dne dětí. Čekají nás sportovní hry a soutěže, skákací hrad, vycházky do přírody s hledáním pokladu a výlet. Při cestování do blízkého i vzdálenějšího okolí mateřské školy si budeme všimnout krásy krajiny a upevníme u dětí vztah ke svému rodišti a bydlišti. Na základě pochopení širších souvislostí si uvědomíme, že naším domovem je planeta Země, která je součástí vesmíru.

Než skončí školní rok, povíme si ještě, kam pojedeme na prázdniny a jak se máme vyvarovat nebezpečí, které nám v létě hrozí. Společně prožijeme indiánský týden a rozloučíme se s předškoláky. O prázdninách budeme trávit většinu času při hrách a pohybu venku, budeme si užívat sluníčka a všeho, co nám léto nabízí.

Způsob hodnocení dětí

Děti vedeme již od začátku školního roku k sebehodnocení, k samostatnému vyjádření se k činnostem, k jejich průběhu i výsledkům.

Při společném hodnocení činností se snažíme o kladné zhodnocení, o vyzdvižení toho, co se povedlo, co bylo žádoucí, co přineslo libé pocity.

Děti jsou v průběhu celého integrovaného bloku pečlivě sledovány a jejich pokroky jsou zaznamenávány do jejich portfolií.

Na konci integrovaného bloku také učitelky provedou zhodnocení na úrovni tříd, hodnotí vzdělávací obsah integrovaného bloku i jeho časové rozvržení.

Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu

Vzdělávací obsah integrovaného bloku (očekávané výstupy i vzdělávací nabídka) je blíže rozpracován v třídních vzdělávacích plánech jednotlivých tříd a je přizpůsoben věku dětí.

6.4.2 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

Kompetence k řešení problémů

- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Komunikativní kompetence

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

Sociální a personální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
- je schopno chápat, že se lidé různí, mohou být odlišní

Činnosti a občanské kompetence

- se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

6. 5 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Obsah ŠVP je dále rozpracován a konkretizován v třídních programech prostřednictvím týdenních plánů. ŠVP určuje pouze přibližné rozvržení témat, které je nezávazné. Poskytuje prostor pro tvořivý způsob práce učitelů. Umožňuje jim svobodný výběr a časové rozložení témat podle podmínek jednotlivých tříd, úrovně dětí a aktuální situace

6.6 Dílčí projekty a programy

V naší MŠ realizujeme celou řadu projektů. Některé jsou již ověřeny tradicí, a proto je zařazujeme každoročně. K tradičním projektům patří například Tancování se skřítkem Podzimníčkem, Vítání zimy martinskou jízdou, Mikulášování, masopustní rej, vynášení Moreny a vítání jara, ekologický projekt ke Dni Země či indiánský týden. Poměrně nově jsou zařazeny projekty Dýňování a Čarodějnický rej.

Jsme také zapojeni do projektu Celé Česko čte dětem, čímž se snažíme nejen zvýšit čtenářskou gramotnost dětí, ale i navázat spolupráci s rodiči, prarodiči či dalšími lidmi, které čtení baví a kteří dětem rádi přečtou například úryvek z jejich oblíbené knihy.

Několikrát jsme se zúčastnili projektu Zdravá 5, který je zaměřen na posilování zdravého životního stylu dětí i jejich rodin.

Od školního roku 2022/2023 jsme zapojeni do projektu Se sokolem do života, pomocí kterého u dětí ještě více rozvíjíme tělesnou zdatnost a pohybovou obratnost.

Od počátku školního roku 2023/2024 jsme zapojeni do výzvy OPJAK, která nám přinese možnost využít další formy inovativního vzdělávání.